C/2024/6881

28.11.2024

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto

Ilmastorahoitus: uusi etenemissuunnitelma kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi

(oma-aloitteinen lausunto)

(C/2024/6881)

Esittelijä: **Antje GERSTEIN**

Yhteisesittelijä: **Kęstutis KUPŠYS**

Neuvonantajat	Phoebe KOUNDOURI (esittelijän neuvonantaja) Marina OLSHANSKAYA (yhteisesittelijän neuvonantaja)
Komitean täysistunnon päätös	18.1.2024
Oikeusperusta	työjärjestyksen 52 artiklan 2 kohta
Vastaava jaosto	”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö”
Hyväksyminen jaostossa	3.9.2024
Hyväksyminen täysistunnossa	19.9.2024
Täysistunnon numero	590
Äänestystulos (puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	141/1/5

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK katsoo, että ilmastorahoitus olisi käsitettävä pitkälle kehittyneeksi mekanismiksi, jonka avulla pyritään saamaan käyttöön resursseja ja helpottamaan etenemistä kohti vähähiilistä ja selviytymiskyvyn takaavaa tulevaisuutta. Kyse on sekä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen että siihen sopeutumiseen kohdennettavasta rahoituksesta, joka nivoutuu (menetysten ja vahinkojen) korvaamiseen ja oikeudenmukaisen siirtymän rahoitukseen.

1.2 ETSK tähdentää, että julkisella rahoituksella on merkittävä rooli ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Ilmastonmuutoksen hillitsemishankkeiden onnistumista voidaan mitata määrällisesti päästövähennyksinä ja taloudellisena tuottona, mutta sopeutumishankkeiden arviointi on vaikeampaa ja edellyttää erillisiä seurantamekanismeja ja monitahoisempaa tietoa. Tehokkaat sopeutumistoimenpiteet vaativat kuitenkin hillitsemishankkeiden tapaan yleensä pitkäjänteisiä investointeja luontopohjaisiin ratkaisuihin, infrastruktuuriin, teknologiaan ja valmiuksien kehittämiseen. Hankkeiden rahoituksen turvaaminen edellyttääkin sekä julkisten että yksityisten toimijoiden pitkäaikaista sitoutumista, ja tämä voi olla haasteellista, kun otetaan huomioon kilpailevat painopisteet ja tulevien rahoitusvirtojen epävarmuus.

1.3 ETSK katsoo, että paikallisten aloitteiden, ruohonjuuritason liikkeiden ja työmarkkinaosapuolten mahdollisuudet saada ilmastorahoitusta ovat ratkaisevan tärkeitä ilmastotoimien tehostamisen kannalta. Tähän viittaavat myös EU:n kokemukset mielekkään muutoksen edistämisestä ja yhteisöjen selviytymiskyvyn parantamisesta.

1.4 ETSK toteaa, että sekarahoitus, jossa julkisella sektorilla on keskeinen merkitys yksityisiin investointeihin liittyvien riskien vähentämisessä, tuo mukanaan merkittäviä hyötyjä. On otettava kiireellisesti käyttöön ratkaisuja, joilla kannustetaan yksityistä sektoria ([1]) käyttämään taloudellisia resurssejaan ja osallistumaan aktiivisesti kansallisten ja alueellisten sopeutumis- ja hillitsemissuunnitelmien toteuttamiseen. Tästä ei kuitenkaan saisi aiheutua kohtuuttomia rasitteita julkiselle taloudelle eikä työntekijöille.

([1]) Tässä yhteydessä on kiinnitettävä huomiota yksityisen sektorin moninaisuuteen, joka tuodaan esiin kolmatta kansainvälistä kehitysrahoituskonferenssia käsittelevän raportin kohdassa 35, https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n15/241/03/pdf/n1524103.pdf, 2015.

1.5 ETSK kannattaa Euroopan keskuspankin (EKP) vaikutusvaltaista asemaa selviytymiskyvyn, biologisen monimuotoisuuden ja ilmastotietoisten rahoituskäytäntöjen edistämisessä, erityisesti ilmastonmuutokseen sopeutumiseen suunnattavien investointien helpottamisessa ja sen varmistamisessa, että rahoitusvirrat ovat Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisia.

1.6 ETSK korostaa, että tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa velkahelpotusten suhteen, jotta saadaan katkaistua velkaantumisen sekä (muun muassa) sopeutumisinvestointien riittämättömyyden kierre, joka johtaa haavoittuvuuden lisääntymiseen, ja vahvistettua kestävän kehityksen tavoitteisiin sidottujen joukkolainojen roolia.

1.7 ETSK kannattaa EU:n äskettäin tekemiä ehdotuksia, joiden mukaan ilmastorahoitusta koskevasta uudesta yhteisestä määrällisestä tavoitteesta käytävissä neuvotteluissa olisi pyrittävä 1) tekemään ilmastorahoituksesta entistä tarkoituksenmukaisempaa ja biologisen monimuotoisuuden kannalta suotuisampaa ([2]), 2) lisäämään sen vaikutusta varmistamalla, että se on a) nykyistä yksinkertaisempaa, tehokkaampaa ja helpommin saatavilla, b) epäbyrokraattisempaa ja c) sukupuolitietoisempaa, sekä 3) huolehtimaan siitä, että se pystytään kohdistamaan paremmin juuri kaikkein haavoittuvimpiin maihin ja yhteisöihin.

1.8 ETSK katsoo, että kaikkien ilmastorahoitusvirtojen kohdentamista olisi ohjattava oikeudenmukaisen siirtymän hengessä Pariisin sopimuksen mukaisesti. Tässä yhteydessä olisi otettava lähtökohdaksi kestävän kehityksen tavoitteet ja painotettava maapallon kannalta turvallisten ja oikeudenmukaisten toimintarajojen noudattamista ja laajempien sosiaalisten ja taloudellisten tavoitteiden huomioimista.

2. **Ilmastorahoituksen peruspilarit**

2.1 Ilmastokriisin tuhoisat vaikutukset tuntuvat sekä Euroopassa että muualla maailmassa. Viime vuosi (2023) oli mittaushistorian ensimmäinen vuosi, jolloin lämpötilat olivat joka päivä vähintään 1 celsiusasteen esiteollisen ajan tasoa korkeammalla. Terveyteen ja biologiseen monimuotoisuuteen kohdistuvien katastrofaalisten vaikutusten lisäksi ilmastonmuutos on Maailman talousfoorumin mukaan johtanut valtaviin taloudellisiin menetyksiin, jotka ovat arviolta 16,3 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria tunnissa, ([3]) ja maailmanlaajuisten vuotuisten kustannusten odotetaan nousevan yli 30 biljoonaan dollariin vuoteen 2050 mennessä ([4]).

2.2 Kipeästi kaivattujen ilmastotoimien rahoitustarpeiden ja ilmastotoimiin varattujen resurssien välinen ero on biljoonia Yhdysvaltain dollareita. Rahoitustarpeet nousevat kuluvan vuosikymmenen loppuun mennessä 6–12 biljoonaan dollariin (vuodessa), mutta vuotuisten ilmastorahoitusvirtojen arvo on tuoreimpien, vuosilta 2021–2022 peräisin olevien yhdistettyjen keskiarvotietojen mukaan ollut vajaat 1,3 biljoonaa dollaria. ([5])

2.3 Ilmastonmuutoksen torjumiseksi tarvittavien investointien määrä ylittää reippaasti rahoituksen nykytason, ja varojen tehokas hankkiminen edellyttääkin valtiovallan, yritysten ja kansalaisyhteiskunnan yhteisiä toimia. ETSK panee merkille, että pyrkimykset kehittää innovatiivisia rahoitusmekanismeja vihreiden investointien ja vihreän innovoinnin edistämiseksi ovat lisääntyneet. EU on johtanut maailmanlaajuisia ponnisteluja välineiden ja valmiuksien kehittämiseksi, tutkimuksen ja innovoinnin helpottamiseksi ja eri alojen välisten synergioiden kartoittamiseksi ilmastorahoituksen saralla.

2.4 Valtaosa nykyisistä rahoitusvaroista on ohjattu hillitsemistoimiin, ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen on osoitettu vain 63 miljardia Yhdysvaltain dollaria (alle 5 prosenttia ilmastorahoituksen kokonaismäärästä), pääosin julkisia varoja. Kehitysmaat tarvitsisivat sopeutumishankkeisiin kuitenkin jopa 387 miljardia dollaria vuodessa, jotta ilmastotavoitteet pystyttäisiin saavuttamaan. ([6]) EU:ssa ilmastonmuutokseen sopeutuminen on otettu yhdeksi unionin viiden mission aiheista. EU:n paikallis- ja aluehallintotahot investoivat siihen vuonna 2022 kuitenkin yhteensä vain 8,3 miljardia euroa, vaikka sopeutumistoimiin tarvittaisiin Euroopassa vuoteen 2030 asti arviolta 18–36 miljardia euroa vuodessa.

2.5 Ilmastonmuutoksen hallinnan tärkeimmät ja näkyvimmät toimijat – kansallisvaltiot – ovat ylivelkaantuneita, eikä niillä ole velan supistamiseen ja kasvun yläpitämiseen tarvittavia institutionaalisia voimavaroja. Niiden finanssi- ja rahapoliittinen liikkumavara on pienentynyt moninaisten kriisien takia. Toisaalta 170 maasta kerätyt tiedot osoittavat, että maat käyttivät vuonna 2022 yhteensä 1,3 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria fossiilisten polttoaineiden suoriin tukiin ja tukivat tällaisia polttoaineita välillisesti 5,7 biljoonalla dollarilla (esimerkiksi jättämällä niistä aiheutuneesta saastumisesta johtuneet terveyskustannukset huomiotta), mikä on varsin paradoksaalista. ([7])

([2]) ETSK:n lausunto aiheesta Kokonaisvaltainen biodiversiteettistrategia COP16-kokouksessa: kaikki toimialat yhdessä kohti yhteistä päämäärää (EUVL C, C/2024/6880, 28.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6880/oj).
([3]) *Climate change is costing the world $16 million per hour.*
([4]) Jacobson, Mark Z. 2023. *No Miracles Needed: How Today's Technology Can Save Our Climate and Clean Our Air.*
([5]) *Global Landscape of Climate Finance 2023.*
([6]) *Keeping the promise*, YK:n ympäristöohjelman (UNEP) vuosikertomus 2023.
([7]) *IMF Fossil Fuel Subsidies Data: 2023 Update.*

2.6 Edellä esitettyihin valtaviin haasteisiin vastaaminen edellyttää maailmanlaajuista yhteisymmärrystä ilmastorahoitusvirtojen sovittamisesta yhteen kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa, jotta rajallisten julkisten varojen vaikutukset saataisiin maksimoitua.

2.7 Nykypäivän ilmastokeskustelussa painotetaan kahta ilmastokriisin ratkaisemisen kannalta olennaista tavoitetta eli **ilmastonmuutoksen hillitsemistä** (päästöjen vähentäminen) ja **ilmastonmuutokseen sopeutumista** (vaikutuksiin valmistautuminen). ETSK pohtii, mahtaako nykyinen lähestymistapa, jossa ilmastorahoitus jaetaan vain hillitsemistä ja sopeutumista koskeviin luokkiin, olla asianmukainen tulevia maailmanlaajuisia haasteita silmällä pitäen. Ilmastorahoituksesta käytävässä keskustelussa on kiinnitettävä huomiota sopeutumis- ja hillitsemistoimien synergioihin sekä käsiteltävä korvausten ja oikeudenmukaisen siirtymän kaltaisia näkökohtia ja sellaisia monialaisia kysymyksiä kuin biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen, saastuminen ja eriarvoisuus. Nämä seikat on ratkaisevan tärkeää ottaa huomioon laajemmissa ilmastorahoitusstrategioissa, jotta ilmastotoimet ja kestävään kehitykseen tähtäävät ponnistelut saataisiin jälleen vauhtiin ja ilmastokriisiä pystyttäisiin siis torjumaan tehokkaasti.

2.8 Oikeudenmukainen siirtymä on tärkeä käsite, ja YK:n ilmastosopimuksen osapuolten konferenssissa ja Pariisin sopimuksen osapuolten kokouksena toimivassa sopimuspuolten konferenssissa on sen käyttöönoton jälkeen saatu aikaan muutakin edistystä luomalla uusia rahoitusjärjestelyjä ilmastonmuutoksen haitallisille vaikutuksille erityisen alttiiden kehitysmaiden auttamiseksi menetysten ja vahinkojen korjaamisessa. Asiasta käytävä keskustelu liittyy laajempiin pyrkimyksiin taata tarvittava rahoitus paitsi vakavista (toisinaan jopa fyysistä olemassaoloa uhkaavista) ilmastovaikutuksista kärsiville haavoittuville maille myös yleisemmin **korvauksia** varten. Tällainen täydentävä toimintamalli edellyttäisi kattavaa pohdintaa ja voisi muodostaa ilmastorahoituskehyksen uuden pilarin. Sitä varten olisi määriteltävä tarkkaan harkitut ehdot, joiden mukaisesti maita, alueita ja yhteisöjä voitaisiin sopeutumisen lisäksi tukea muissakin toimissa, jotta ne, joita ilmastonmuutos koettelee eniten, saataisiin pelastettua. Siitä voisi myös tulla menetysten ja vahinkojen korvaamiseksi perustettavan rahaston erillinen osa.

2.9 **Oikeudenmukaisen siirtymän rahoitukselle** on ilmasto-oikeudenmukaisuusperiaatteen pohjalta löydettävä oma paikkansa ilmastorahoitusjärjestelmässä. Tällä ilmastorahoituksen osa-alueella yhdistyvät oikeudenmukaisuus niitä kohtaan, joihin ilmastopolitiikka vaikuttaa suoraan, ja siirtymävaiheessa oleville teollisuudenaloille tarkoitettu rahoitus, ja se jää perinteisissä ilmastorahoituskehyksissä usein huomiotta. Siirtymärahoitus menee päällekkäin nykyisen hillitsemis- ja sopeutumistoimiin suunnatun rahoituksen kanssa, mutta on järkevää painottaa oikeudenmukaista siirtymää edistäviä pääomavirtoja ja kiinnittää siten huomio teollisuuden muutokseen ja siihen liittyvään työelämän muutokseen.

2.10 Hyviä käytäntöjä on runsaasti, ja lisätoimet ja -koordinointi ovat tarpeen, jotta niistä saadaan levitettyä tietoa. ETSK nostaa esiin kestävän kehityksen tutkimuksen ja innovoinnin huippuosaamisen allianssin (*Alliance of Excellence for Research and Innovation on Aephoria*, AE4RIA) ([8]) tukemat aloitteet, jotka tarjoavat lupaavia keinoja edessä olevien haasteiden selättämiseen. Näihin aloitteisiin kuuluvat esimerkiksi Pathways2Resilience-ohjelma, ARSINOE-hanke sekä yritysten toteuttamien ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintotapakysymyksiä koskevien ESG-raportointitoimien kartoittaminen kestävän kehityksen tavoitteiden valossa ja kehittyneitä mittareita käyttäen.

2.11 Paikallisten aloitteiden ja ruohonjuuritason liikkeiden mahdollisuudet saada ilmastorahoitusta ovat ratkaisevan tärkeitä ilmastotoimien laajamittaisen käynnistämisen kannalta. Kuten EU:n kokemukset osoittavat, tällaisella alhaalta käsin toteutettavalla toiminnalla on keskeinen merkitys mielekkään muutoksen edistämisessä ja yhteisöjen selviytymiskyvyn parantamisessa. Tarkoitusta palvelevat rahoitusvälineet ja -järjestelyt on asetettava helposti saataville, jotta taloudelliset resurssit saadaan ruohonjuuritasolla vaivatta käyttöön. EU:n kokemukset ilmastotoimien joukkorahoituksesta antavat näyttöä siitä, miten hyviin tuloksiin voidaan päästä, kun paikallisyhteisöt saavat mahdollisuuden ottaa vastuuta kestävyyspyrkimyksistä. Ilmastorahoituksen saatavuuden helpottaminen ruohonjuuritasolla voi lisäksi vauhdittaa muutostoimia laajemminkin. Kuten äskettäin julkaistussa YK:n raportissa ([9]) perustellusti todetaan, ilmastorahoituksen hajauttaminen auttaa parantamaan selviytymiskykyä alhaalta käsin ja edistää paikallisiin olosuhteisiin paremmin mukautettuja tapoja edetä kestävän kehityksen tiellä.

([8]) https://ae4ria.org/.
([9]) https://sdgs.un.org/publications/inter-agency-policy-briefs-accelerating-progress-2030-agenda-local-global-levels.

3. **Julkisen rahoituksen merkitys**

3.1 Julkisella rahoituksella voidaan **edistää sopeutumistoimia** merkittävästi. Ilmastonmuutoksen hillitsemishankkeiden onnistumista voidaan mitata määrällisesti päästövähennyksinä ja taloudellisena tuottona, mutta sopeutumishankkeiden arviointi on vaikeampaa ja edellyttää erillisiä seurantamekanismeja ja monitahoisempaa tietoa. Tehokkaat sopeutumistoimenpiteet vaativat kuitenkin hillitsemishankkeiden tapaan yleensä pitkäjänteisiä investointeja luontopohjaisiin ratkaisuihin, infrastruktuuriin, teknologiaan ja valmiuksien kehittämiseen. Hankkeiden rahoituksen turvaaminen edellyttääkin sekä julkisten että yksityisten toimijoiden pitkäaikaista sitoutumista ja kaukonäköistä suunnittelua, ja tämä voi olla haasteellista, kun otetaan huomioon kilpailevat painopisteet ja tulevien rahoitusvirtojen epävarmuus.

3.2 Ei ole yllättävää, että heikossa asemassa olevien maiden sopeutuminen ilmastonmuutokseen on jäänyt huomiotta eikä siihen ole käytettävissä riittävästi resursseja. Hallinnoinnin, suunnittelun ja hankkeiden käytännön täytäntöönpanon puutteita voidaan pyrkiä korjaamaan kansainvälisin valmiuksienkehittämistoimin, mutta näillä mahdollisuuksilla on rajansa. ETSK:n mielestä kaksinkertaiseen hyötyyn (hillitsemiseen ja sopeutumiseen) tähtäävän toimintamallin edistäminen olisi yksi keino päästä irti huonon hallinnoinnin kierteestä, joka vähentää avunantajien halukkuutta rahoittaa sopeutumistoimia julkisin varoin.

3.3 ETSK katsoo, että sopeutumisrahoituksessa olisi hyvä huolehtia tehokkaasta taakanjaosta ja että yhteistyömekanismeja paremmin pääomitettujen, edullisempien EU-tason rahoituslähteiden ja paikallis- ja aluetason lopullisten rahoituksensaajien välillä olisi syytä kehittää. Samaa logiikkaa olisi sovellettava myös maailmanlaajuisella tasolla, missä kustannukset ja liian vähäiset investoinnit ovat sitkeä ja samantapainen ongelma kuin EU:n sisäinen kuilu paremmassa asemassa olevien maiden tai alueiden ja kehityksessä jälkeen jääneiden maiden tai alueiden välillä.

3.4 Lisäksi komitea kannattaa kansainvälisille ilmastoalan toimijoille esitettyjä kehotuksia muokata ja kehittää nykyisistä rahoitustuotteista ja -ratkaisuista kannattavia ja tehokkaita sopeutumishankkeita ([10]). Tästä ei kuitenkaan saa aiheutua kohtuuttomia rasitteita julkiselle taloudelle eikä työntekijöille. Sekarahoitus, jossa julkisella sektorilla on keskeinen rooli yksityisiin investointeihin liittyvien riskien vähentämisessä, on tärkeä toimintamalli tässä yhteydessä.

3.5 Jotta kehitysmaiden ilmastoratkaisuihin tehtäviä yksityisiä investointeja varten saataisiin luotua **riskinvähentämis**mekanismeja, päätöksentekijöiden olisi maailmanlaajuisesti toimivien ilmastorahoituslaitosten tuella pantava täytäntöön kattavia kohdennettujen julkisten toimien kokonaisuuksia. Toimien strategisena pianopisteenä olisi oltava tällaisiin investointeihin liittyvien makrotaloudellisten riskien pienentäminen, siirtäminen tai kompensoiminen. Riskien pienentämiseen tähtääviin toimenpiteisiin voisi kuulua muun muassa takuiden tai vakuutusten tarjoaminen valuuttavaihtelujen tai poliittisen epävakauden varalta. Riskien siirtämistä varten voitaisiin esimerkiksi perustaa erityisiä rahoitusvälineitä tai -kumppanuuksia kansanvälisten rahoituslaitosten kanssa taakan jakamiseksi, ja riskien kompensointi olisi mahdollista hoitaa vaikkapa verokannustimin tai mahdollisten menetysten korvaamiseen tarkoitettujen tukien avulla. Nivomalla näitä toimenpiteitä kustannustehokkaasti yhteen päätöksentekijät voivat luoda houkuttelevia riski-hyötyprofiileja, joilla kannustetaan yksityistä sektoria tekemään merkittäviä investointeja kehitysmaissa toteutettaviin ilmastotoimiin.

3.6 **Fossiilisten polttoaineiden tukia** ja niihin liittyviä menoja koskevat tiedot osoittavat, missä määrin ilmastotoimia on mahdollista rahoittaa julkisin varoin: kun tuet poistetaan, valtionvaroja vapautuu välittömästi muuhun käyttöön ja finanssipoliittinen liikkumavara kasvaa. Tukien poistamisella annettaisiin myös selkeä hintasignaali yrityksille ja yhteiskunnalle. Euroopan parlamentti on jo vaatinut, että fossiilisten polttoaineiden tuet lakkautetaan kokonaan ([11]), ja Yhdysvallat, joka on niin ikään merkittävä päästöjen aiheuttaja, on ilmoittanut samankaltaisista aikeista, joskaan se ei ole vielä ryhtynyt toimiin ([12]). Fossiilisten polttoaineiden suorat ja epäsuorat tuet olisi poistettava asteittainen ja oikeudenmukaisella tavalla niin, että vältetään regressiivisiä vaikutuksia ja huolehditaan EU:n sosiaalisen ilmastorahaston kaltaisista turvaverkoista. Näiden avulla voidaan tukea heikossa asemassa olevia kotitalouksia, joille fossiiliset polttoaineet ovat edelleen välttämättömiä perustarpeiden täyttämisessä.

3.7 Ilmastorahoitukseen on hyvinkin voitu saada hankittua jo biljoonia Yhdysvaltain dollareita. Vähiten kehittyneiden maiden ulkomaanvelka on kuitenkin yhteensä peräti 570 miljardia dollaria ([13]), ja niiden velkakorkomenot ovat nykyään viisi kertaa suuremmat kuin kymmenen vuotta sitten. Lisäksi ne ovat vuodesta 2018 lähtien käyttäneet velkoihin enemmän varoja kuin koulutukseen, mikä on hälyttävää. Velanhoitokustannusten osuus saattaa eräissä köyhimmissä maissa nousta jopa 53,4 prosenttiin valtion kokonaisbudjetista. ([14]) ETSK on vakuuttunut siitä, että kestävän kehityksen tavoitteisiin sidottujen joukkolainojen avulla voidaan keventää tätä taakkaa ja samalla tukea nettonollasiirtymää.

([10]) OECD, 2024.
([11]) *COP28: MEPs want to end all subsidies for fossil fuel globally by 2025*.
([12]) *Executive Order on Tackling the Climate Crisis at Home and Abroad, The White House*.
([13]) YK:n kauppa- ja kehityskonferenssin (ONCTAD) raportti *Least Developed Countries Report 2023*.
([14]) *International climate finance: Status quo, challenges and policy perspectives.*

3.8 Velkahelpotusten suhteen tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jotta saadaan katkaistua velkaantumisen sekä (muun muassa) sopeutumisinvestointien riittämättömyyden kierre, joka johtaa haavoittuvuuden lisääntymiseen, ja vahvistettua kestävän kehityksen tavoitteisiin sidottujen joukkolainojen roolia. Velkahelpotukset ovat tärkeitä ilmastorahoitustavoitteiden saavuttamisen kannalta, sillä niiden ansiosta keskitysmaissa vapautuu taloudellisia resursseja muuhun käyttöön, joten hillitsemis- ja sopeutumistoimiin voidaan investoida enemmän. ETSK kannattaakin kehitysmaille tarkoitettua laajamittaista velkojen jälleenrahoitusohjelmaa.

3.9 Kehitysmaiden liiallisten velkojen uudelleenjärjestelemiseksi on perusteltua ottaa käyttöön räätälöityjä mekanismeja, esimerkiksi ilmastotoimiin liittyviä velkahelpotuksia (*debt-for-climate swaps*), joiden yhteydessä kehitysmaat saavat osan veloistaan anteeksi vastineena sitoumuksilleen investoida ilmastonmuutokseen sopeutumista ja kestävyyttä edistäviin hankkeisiin. Tällä tavoin lievitetään julkiseen talouteen kohdistuvaa painetta, kannustetaan pitämään huolta ympäristöstä ja tuetaan maailmanlaajuisten ilmastotavoitteiden saavuttamista. Ilmastotoimiin liittyvistä velkahelpotuksista, joissa painotetaan (ennalta määrättyinä ilmasto- ja kestävyystavoitteina ilmaistuja) tulossuuntautuneita sitoumuksia, olisi tultava olennainen osa maailmanlaajuista ilmastorahoitusjärjestelmää ja ilmastorahoitusta koskevaa uutta yhteistä määrällistä tavoitetta.

3.10 Edellä esitetyn päämäärän saavuttamiseksi kehitysmaiden jäljellä oleva valtionvelka ja osittain myös niiden yksityisen sektorin velat olisi muunnettava kestävän kehityksen tavoitteisiin sidotuiksi joukkolainoiksi, jotka olisivat linjassa laaja-alaisen (kestävän kehityksen tavoitteisiin perustuvan ja erityisesti ilmastotoimia koskevaan tavoitteeseen 13 painottuvan) kestävyysohjelman sekä tiedepohjaisten Pariisin ja Kunming-Montrealin tavoitteiden kanssa ja sopisivat yhteen Yhdistyneiden kansakuntien kehitysohjelmaan kuuluvan SDG Impact -aloitteen yhteydessä laadittujen, joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoita koskevien vaatimusten (*SDG Impact Standards for Bond Issuers*) kanssa.

3.11 Tiukat finanssipoliittiset säännöt rajoittavat paikallisten, alueellisten ja kansallisten toimijoiden vaikutusmahdollisuuksia, eikä edullista lainaa ole korkojen nousun takia enää tarjolla. Jotta ilmastotarkoituksiin saataisiin hankittua vierasta pääomaa tehokkaasti, luottoluokitukseltaan vakaiden yli- ja monikansallisten rahoituslaitosten olisi otettava asiassa johtava rooli.

3.12 On otettava kiireellisesti käyttöön ratkaisuja, joissa hyödynnetään yksityisiä rahoitusvaroja ja joilla kannustetaan yksityisiä tahoja osallistumaan kansallisten ja alueellisten sopeutumis- ja hillitsemissuunnitelmien toteuttamiseen. Julkisten varojen käyttö yksityisten investointien houkuttelemiseen auttaa tasoittamaan kustannuksia, mm. mahdollisesta toimimattomuudesta aiheutuvia kustannuksia, ja voi lisäksi auttaa turvaamaan valtiotason ja sitä alempien tasojen julkisen talouden kestävyyden tulevaisuudessa. Yksityistä pääomaa olisi pyrittävä ohjaamaan investointeihin, joilla tuetaan innovointia kilpailuedun saamiseksi, jotka vaikuttavat pitkällä aikavälillä myönteisesti paikalliseen ja alueelliseen kehitykseen ja joiden avulla edistetään yhteiskuntien ja työntekijöiden sosiaalista ja ekologista hyvinvointia oikeudenmukaisen siirtymän tavoitteen mukaisesti.

4. **Yksityisen sektorin osallistuminen ja sekarahoituksen merkitys**

4.1 On korkea aika kannustaa sijoittajia yleisesti ohjaamaan investointeja pois hankkeista, jotka ovat ilmastolle vahingollisia, sekä edistämään luonnon ennallistamista ja suojelua. Ilmaston kannalta vahingollisiin investointeihin käytetään nykyään nimittäin edelleen liian paljon yksityistä pääomaa. Maailman 60 suurinta yksityistä pankkia on äskettäin julkaistun raportin mukaan investoinut fossiilisten polttoaineiden alalla toimiviin yrityksiin **6,9 biljoonaa** Yhdysvaltain dollaria sen jälkeen, kun Pariisin sopimus hyväksyttiin vuonna 2016. ([15]) Näin on tehty siitä huolimatta, että asiantuntijat ovat varoittaneet fossiilisten polttoaineiden tuotannon lisäämisen johtavan ilmasto- ja talouskaaokseen. ([16]) Kuten kansainvälinen energiajärjestö on todennut, uusiin kestämättömien alojen hankkeisiin liittyy suuria liiketoiminnallisia riskejä, jos fossiilisten polttoaineiden kysyntää onnistutaan maailmanlaajuisesti vähentämään niin nopeasti, että päästöjen nettonollataso on mahdollista saavuttaa vuoteen 2050 mennessä. ([17]) Tässä yhteydessä keskeinen tekijä on jälleenvakuutusala, jonka toimijat ovat alkaneet sisällyttää ilmastoriskejä vakuutusportfolioihinsa. ([18])

4.2 ETSK kehottaa tehostamaan ja edistämään riskinvähentämisstrategioita ja turvautumaan niissä muun muassa seuraaviin keinoihin:

— edullisin ehdoin myönnettävä rahoitus: valtiot, kansainväliset kehityspankit tai muut kansainväliset rahoituslaitokset tarjoavat yksityiselle sektorille lainoja, joiden korot ovat markkinakorkoja alhaisempia tai ehdot edullisempia kuin kaupallisilla markkinoilla. Ihannetapauksessa lisäksi myönnettäisiin avustuksia teknisen avun hankintaan ja valmiuksien kehittämiseen. ([19])

([15]) *Banking on Climate Chaos, Fossil fuel finance report 2024*.
([16]) *Banking on Climate Chaos 2023*.
([17]) *Net Zero Roadmap: A Global Pathway to Keep the 1.5°C Goal in Reach*.
([18]) *Climate change and its consequences*, Munich RE.
([19]) Ks. esimerkiksi Green Climate Fund.

— julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet infrastruktuurin ja palvelutarjonnan alalla ilmastoinvestointeihin liittyvien ulkoisvaikutusten hallitsemiseksi, erityisesti ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tähtäävien toimien yhteydessä. ([20])

— kansallisilta tai monenvälisiltä rahoituslaitoksilta otettava (takaisinmaksujärjestyksessä) etuoikeusasemaltaan heikompi velka yksityisten sijoittajien riskien vähentämiseksi. Tämän mekanismin avulla voidaan parantaa vihreiden hankkeiden luottokelpoisuutta ja edistää yksityisen sektorin laajempaa osallistumista. ([21])

— luottotakuujärjestelmät, joissa julkinen tai monenvälinen rahoituslaitos sitoutuu maksamaan lainan takaisin osittain tai kokonaan, jos alkuperäinen (yksityinen) lainanottaja laiminlyö maksuvelvoitteensa. Tällaiset järjestelmät ovat siis yksityiselle sektorille lisäkannustin osallistua ilmastorahoitukseen ja vähentävät lainojen maksamatta jäämisen riskiä. ([22])

4.3 ETSK kehottaa yritysjohtajia ja mielipidevaikuttajia puhumaan ilmastoasioista myönteisesti ja tuomaan ilmastotoimien tarjoamia mahdollisuuksia esiin erityisesti silloin, kun tällaisten toimien toteuttamatta jättäminen johtaisi valtaviin menetyksiin. Se, että ilmastonmuutosta ei enää esitetä uhkana vaan siitä, saastumisen yleistymisestä ja biologisen monimuotoisuuden köyhtymisestä ryhdytään puhumaan yhteisenä ongelmana, jonka ratkaiseminen turvaa toiminnan jatkuvuuden, auttaa saamaan tarvittavan siirtymän aikaan sekä välttämään hukkainvestointeja ja viime kädessä ehkäisemään talouden romahtamisen.

4.4 ETSK kannattaa Avinash Persaudin ([23]) innovatiivista tapaa lähestyä seuraavia neljää haastavaa kysymystä: makrotaloudelliset riskit, joiden takia ilmastohankkeet eivät ole kehitysmaissa rahoituskelpoisia, tarve rahoittaa näitä hankkeita laajamittaisesti maailmanlaajuisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi, makrotaloudellisten riskien liioittelu markkinatoimijoiden keskuudessa etenkin vaikeina aikoina ja julkisista toimista koituvat hyödyt, jotka ovat korkeiden panosten vuoksi kustannuksia suuremmat. Persaud esittää ratkaisuksi valuuttariskien osittaista takaamista, jolloin investointikustannukset asianomaisilla alueilla pienenisivät (esimerkkinä mainittakoon, että aurinkopuiston keskimääräiset vuotuiset korkokustannukset ovat johtavissa nousevan talouden maissa kohtuuttomat 10,6 prosenttia, EU:ssa taas 4 prosenttia). Ratkaisun avulla saataisiin lisättyä kannattavien hankkeiden yksityistä rahoitusta niin, että sillä voitaisiin kattaa noin 60 prosenttia tarvittavista investoinneista, lähinnä ilmastonmuutoksen hillitsemisen alalla.

4.5 Päästötietojen julkistaminen sekä raportointi yritysten kestävyysjalanjäljestä ja -toimista laajemminkin on ratkaisevan tärkeää pyrittäessä lisäämään sijoittajien kiinnostusta muutosvoimaisten ilmastotoimien rahoitusta kohtaan ja muokkaamaan rahoitusvirrat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja ilmastokestävään kehitykseen johtavan kehityspolun mukaisiksi, kuten Pariisin sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa edellytetään. Kansainvälinen kestävyysstandardilautakunta (ISSB) ja Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antava ryhmä (EFRAG) ovat kaksi erillistä tahoa, jotka laativat mahdollisesti tosiaan täydentäviä raportointistandardeja ja antavat niistä suosituksia. Tämä näkökohta on erityisen merkittävä monikansallisille yrityksille, joiden on noudatettava molempia standardeja. ETSK kehottaakin näitä kahta tahoa tekemään tehokasta yhteistyötä standardien sovittamiseksi entistä paremmin yhteen ja niiden yhteentoimivuuden varmistamiseksi.

4.6 Kestävyysraportointia koskevaan EU:n sääntelykehykseen nimenomaisesti sisällytetystä kaksinkertaisen olennaisuuden periaatteesta voisi tulla maailmanlaajuisen tason standardeissa yleisesti noudatettava ohjenuora. Tämä pätee erityisesti ISSB:n työskentelyyn. Periaatteen omaksuminen mahdollistaisi tasapuolisten toimintaedellytysten luomisen, sillä yritykset kautta maailman velvoitettaisiin raportoimaan paitsi siitä, miten kestävyysseikat vaikuttavat niihin, myös siitä, miten niiden toiminta vaikuttaa yhteiskuntaan ja ympäristöön yleensä.

5. **Kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja sen hallinnon uudistaminen**

5.1 ETSK korostaa, että on ratkaisevan tärkeää hankkia ja ohjata taloudellisia resursseja toimiin, joilla puututaan ilmastonmuutoksen moninaisiin katastrofaalisiin vaikutuksiin. Tämä edellyttää kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja sen hallinnon uudistamista. Maailmanlaajuisen ilmastorahoitusjärjestelmän keskeisiä toimijoita ovat Euroopan investointipankki ja muut kansainväliset kehityspankit, ja yksityiset pankit toimivat järjestelmässä vivuttajina.

5.2 Euroopan keskuspankilla on euroalueen keskuspankkiviranomaisena paljon vaikutusvaltaa rahapolitiikassa, pankkisääntelyssä ja rahoitusvakautta koskevissa toimenpiteissä. ETSK kannattaa EKP:n roolia ilmastotietoisten rahoituskäytäntöjen edistämisessä, muun muassa ilmastonmuutokseen sopeutumiseen suunnattavien investointien helpottamisessa ja sen varmistamisessa, että käytännöt ovat Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisia.

([20]) Ks. esimerkiksi kaupunkien tulvanhallintaa palvelevat kaksikäyttöiset tunnelit mm. Malesiassa.
([21]) Ks. esimerkiksi Gemini-tuulipuisto Alankomaissa.
([22]) Ks. esimerkiksi Afrikan kehityspankin rahasto Ruandassa toteutettavia vihreitä hankkeita varten.
([23]) Ks. Persaudin artikkeli.

5.3 ETSK:n mielestä rooliin, joka yksityisillä pankeilla voi ilmastorahoituksessa olla, liittyy suuria mahdollisuuksia, mikäli nämä pankit tekevät yhteistyötä julkisten rahoituslaitosten kanssa sellaisten kehysten ja kannustimien hyödyntämisessä, joilla on tarkoitus saada yksityinen sektori investoimaan ilmastoystävällisiin hankkeisiin entistä enemmän.

5.4 Ilmastorahoitusta voidaan lisäksi pyrkiä tehostamaan edistämällä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista tukevia avoimia ja oikeudenmukaisia kansainvälisiä verokäytäntöjä kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan YK:n puitesopimuksen ([24]) avulla (sopimusta valmisteleva komitea perustettiin joulukuussa 2023). Tällainen yhteistyö auttaa saamaan käyttöön kotimaisia resursseja, torjumaan veronkiertoa ja varmistamaan, että kestävää kehitystä varten on saatavilla enemmän varoja.

5.5 ETSK kehottaa uudistamaan kansainvälistä rahoitusjärjestelmää ja sen hallintoa, jotta voidaan luoda vankka kehys rahoitusvirtojen ohjaamiseksi maailmanlaajuisten ilmastotavoitteiden suuntaan ja tukea etenemistä kohti kestäväpohjaista ja selviytymiskyvyn takaavaa tulevaisuutta. ([25]) Komitea kannattaa EU:n vahvaa osallistumista uudistusprosessiin erityisesti YK:n tulevaisuushuippukokouksessa, neljännessä kansainvälisessä kehitysrahoituskonferenssissa ([26]) ja niiden jatkotoimien yhteydessä.

6. **Kansalaisyhteiskunnan rooli ilmastorahoituksessa ja kestävässä rahoituksessa**

6.1 ETSK tähdentää kansalaisyhteiskunnan ratkaisevaa roolia ilmastorahoituksessa ja katsoo, että varat tulee jakaa tasapuolisesti, jotta voidaan puuttua eroihin, jotka liittyvät haavoittuvuuteen, ilmastovaikutuksille altistumiseen sekä valmiuksiin reagoida näihin vaikutuksiin. On olennaisen tärkeää tehdä näistä prosesseista demokraattisia siten, että kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ja paikallisyhteisöt ovat niissä tiiviisti mukana, jotta voidaan huolehtia varojen oikeudenmukaisesta kohdentamisesta ja tehokkaasta käytöstä, ja tätä pyrkimystä olisi tuettava sellaisilla aloitteilla kuin yhteinen kestävän kehityksen rahasto. Tarkoituksena on luoda osallistavia rahoitusekosysteemejä, joilla edistetään julkisen ja yksityisen pääoman strategisia investointeja maailmanlaajuisten tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä.

6.2 ETSK kannattaa sellaista ilmastorahoituskehystä, jossa asetetaan haavoittuvat kansakunnat ja yhteisöt etusijalle ja joka tarjoaa tarvittavat resurssit ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumista ja vähähiiliseen kehitykseen johtavaa siirtymää varten. Komitea korostaa, että ilmastorahoituksesta käytävissä keskusteluissa on käsiteltävä myös (menetysten ja vahinkojen) korvausmekanismeja, joiden avulla voidaan taata, että resurssit jakautuvat ja niitä käytetään globaalin etelän kannalta oikeudenmukaisella tavalla.

6.3 ETSK tähdentää, että ilmastorahoitusta koskevan päätöksenteon ja rahoitustoimien täytäntöönpanon osallistavuus on tärkeää, jotta voidaan varmistaa, että investoinnit ovat sekä tehokkaita että kestävyysperiaatteiden mukaisia. Komitea toteaa, että kansalaisyhteiskunnan organisaatioilla on paikallisen tietämyksen ja kokemuksen pohjalta hyvät mahdollisuudet kohdentaa ilmastorahoitusta niin, että se tuottaa tulosta. ETSK painottaa, että naisilla ja tytöillä, joita ilmastonmuutoksen vaikutukset koettelevat suhteettoman suuressa määrin, on ratkaiseva rooli ilmastostrategioiden käytännön täytäntöönpanon varmistamisessa, ja korostaa koulutuksen parantamisen olevan tärkeää kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. ([27])

7. **Panos YK:n ilmastosopimuksen (UNFCCC) puitteissa toteutettavaan ilmastorahoituksen uutta yhteistä määrällistä tavoitetta (NCQG) koskevaan väliaikaiseen työohjelmaan**

7.1 ETSK tukee EU:n kantaa ([28]) ilmastorahoituksen uuden yhteisen määrällisen tavoitteen tehokkaaseen määrittelyyn liittyvien vaihtoehtojen ryhmittelystä ja kannattaa ehdotusta ryhtyä hahmottelemaan tavoitetta seuraavien neljän kokonaisuuden pohjalta: 1) soveltamisala, 2) rakenne, 3) määrälliset näkökohdat ja 4) odotetut tulokset.

NCQG:n soveltamisala

7.2 ETSK kannattaa sitä, että tavoitteen soveltamisala olisi laaja ja kattaisi kansainväliset julkiset, yksityiset ja innovatiiviset rahoituslähteet, kuten vihreät joukkovelkakirjat ja ilmastorahastot, jotta ilmastotoimia varten saataisiin käyttöön erilaisia taloudellisia resursseja. Yksityisten ja innovatiivisten rahoituslähteiden ottaminen soveltamisalan piiriin ei kuitenkaan saisi johtaa siihen, että merkittävien julkisten rahoitussitoumusten tarve jää vähemmälle huomiolle.

([24]) Ks. äskettäin annettu EU:n julkilausuma *UN Framework Convention on International Tax Cooperation: First substantive session of the Ad Hoc Committee to Draft Terms of Reference*.

([25]) Tätä varten voitaisiin toteuttaa muun muassa seuraavanlaisia toimia: ottaa ilmastonmuutokselle kaikkein altteimpien maiden näkemykset paremmin huomioon G20-ryhmässä, Kansainvälisessä valuuttarahastossa ja muissa rahoituslaitoksissa, lisätä globaalin ilmastoriskien vastaisen järjestelyn tukemista ilmastonmuutoksen uhkaamissa maissa, tiivistää entisestään kansainvälisten kehityspankkien yhteistyötä yhteisten ilmasto-, yhteisrahoitus- ja muiden vastaavien toimien toteuttamiseksi, käsitellä ilmastomuutoksen aiheuttamia taloudellisia ja muita riskejä, velkaantumiseen liittyvää vakavaa haavoittuvuutta ja muita vastaavia tekijöitä erilaisissa asiakirjoissa ja puuttua niihin erilaisin toimin sekä kehittää yhteinen kehys kestävän kehityksen tavoitteisiin mukautumiseksi.

([26]) FFD4 | Financing for Sustainable Development Office.

([27]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Nuorille paremmat valmiudet tehdä kestävästä kehityksestä totta – vaikutusmahdollisuuksien lisääminen koulutuksen avulla” (EUVL C 100, 16.3.2023, s. 38).

([28]) *EU's views on the 2024 work plan for the New Collective Quantified Goal on climate finance*.

7.3 ETSK korostaa, että tarvitaan **vankkoja seurantamekanismeja**, joiden avulla voidaan varmistaa avoimuus ja yhteensopivuus ilmastotavoitteiden kanssa. Ilman tinkimätöntä täytäntöönpanon valvontaa näillä mekanismeilla ei välttämättä pystytä huolehtimaan riittävästä vastuullisuudesta.

NCQG:n rakenne

7.4 ETSK kannattaa **kymmenvuotista** toteutusaikataulua (2025–2034 tai 2026–2035), joka on linjassa vuoteen 2050 ulottuvien nettonollatavoitteiden kanssa, jotta tilanne olisi sidosryhmien kannalta selkeä. Kiireellisten toimien toteutuksen varmistamiseksi saatetaan kuitenkin tarvita välitavoitteita, jotka on saavutettava pikaisesti tai lyhyellä aikavälillä.

7.5 ETSK ehdottaakin viiden vuoden välein tehtävää uudelleentarkastelua, jossa otetaan **kansallisesti määritellyt panokset** asianmukaisesti huomioon, jotta voidaan arvioida edistymistä ja tehdä muuttuvien tarpeiden ja painopisteiden vaatimia mukautuksia.

7.6 ETSK korostaa, että NCQG-kehykseen on tärkeää sisällyttää tavoitteita ja **temaattisia alatavoitteita**, jotka toimivat selkeinä vertailuarvoina ilmastorahoituksen kohdentamisessa ja järjestämisessä. Erityisesti sopeutumis- ja hillitsemistoimien osalta saattaa kuitenkin olla tarpeen pyrkiä vieläkin **konkreettisempien ja kunnianhimoisempien** tavoitteiden asettamiseen.

7.7 NCQG-kehykseen voisi sisältyä alatavoitteita, jotka koskevat eri aihealueita, rahoituksen saajia, kanavia ja aloja, ilmastokestävyyden parantamista, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, rahoitusvarojen saantimahdollisuuksien lisäämistä, fossiilisten polttoaineiden tukien vähentämistä sekä **rahoitusvirtojen muokkaamista kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen johtavan ja ilmastokestävän kehityksen mukaisiksi** ([29]).

NCQG:n määrälliset näkökohdat

7.8 ETSK ehdottaa, että NCQG määritellään **taloudellisen aseman ja saastuttaja maksaa -periaatteen oikeudenmukaisen tasapainon** pohjalta ([30]) niin, että kehittyneiden maiden sitoumukset ja panokset tulevat oikeasuhtaisesti huomioiduiksi. Korkeammat prosenttiosuudet tai absoluuttiset määrät voivat olla tarpeen ilmastotoimien riittävän rahoituksen turvaamiseksi, mutta samalla on huolehdittava tasapainon säilymisestä, etteivät taloudelliset rasitteet kasva liian suuriksi.

7.9 Komitea suosittaa, että ilmastorahoituksen kokonaismäärää määritettäessä otetaan huomioon kehitysmaiden tarpeet ja painopisteet UNFCCC:n sihteeristölle toimitettujen **kansallisten raporttien** pohjalta.

7.10 ETSK korostaa, että kokonaismäärää laskettaessa on pidettävä mielessä ja huomioitava **laaja kirjo erilaisia rahoittajia ja välineitä**, esimerkiksi avustukset, edullisin ehdoin myönnettävät lainat, velkahelpotusjärjestelmät ja yksityiset investoinnit (hyväntekeväisyys mukaan lukien), jotta saataisiin lisää resursseja käyttöön ja vaikutukset maksimoitua. Komitea katsoo kuitenkin, että avustusten olisi oltava ilmastorahoituksessa keskeisellä sijalla, jotta haavoittuvassa asemassa olevat maat eivät velkaantuisi, ja suosittaa niiden lisäksi velkahelpotusjärjestelmiä (esim. kestävän kehityksen tavoitteisiin sidottujen joukkovelkakirjojen avulla ([31])), takauksia valuuttakurssiriskien vähentämiseksi, yksityisiä investointeja yms.

Odotetut tulokset

7.11 ETSK suosittaa EU:n kannanottoon liittyen, että ilmastorahoitusta koskevasta uudesta yhteisestä määrällisestä tavoitteesta käytävissä neuvotteluissa olisi pyrittävä 1) tekemään ilmastorahoituksesta entistä tarkoituksenmukaisempaa ja biologisen monimuotoisuuden kannalta suotuisampaa, 2) lisäämään sen vaikutusta varmistamalla, että se on a) nykyistä yksinkertaisempaa, tehokkaampaa ja helpommin saatavilla, b) epäbyrokraattisempaa ja c) sukupuolitietoista, sekä 3) huolehtimaan siitä, että se kohdistuu tarkemmin kaikkein haavoittuvimpiin maihin ja yhteisöihin. Komitea peräänkuuluttaa konkreettisempia toimia ja velvoittavia sitoumuksia sen varmistamiseksi, että näihin tuloksiin päästään.

([29]) Kuten Pariisin sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määrätään.

([30]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta” (COM(2023) 420 final – 2023/0234 (COD)) (EUVL C, C/2024/888, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/888/oj).

([31]) Ks. velkahelpotuksia käsittelevät kohdat 3.7–3.10.

7.12 Kaikkien ilmastorahoitusvirtojen kohdentamista olisi ohjattava oikeudenmukaisen siirtymän hengessä Pariisin sopimuksen mukaisesti. Tässä yhteydessä olisi otettava lähtökohdaksi kestävän kehityksen tavoitteet ja painotettava maapallon kannalta turvallisten ja oikeudenmukaisten toimintarajojen noudattamista ja laajempien sosiaalisten ja taloudellisten tavoitteiden huomioimista.

Bryssel 19. syyskuuta 2024.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Oliver RÖPKE